

Sügis juba käes?

Birgit Pettai

SÜGISTÖÖD > Möödunud nädala neljapäeva, 18. juuli keskpäeval avanes Tartu poolt Võru sõites romantiline vaatepilt, kus Vagula külas Vagula järve taustal töötas Jaagumäe talu maadel kombain, tolmutjutt taga. Öhtupoolikul hakkas sadama, reedel oli äike ja tugev sadu, mis pidi vihmast unistanud ning rääkinud põllumeestele rõõmu valmistama, sest kuiv ilm kestis nii pikalt, et ähvardas viljasaaki ja metsad muutusid tuleohtlikeks.

On teada, et Jõgevamaa põldudel alustati talirüpsi ja -rapsi koristusega veelgi varem kui Võrumaal, lausa juulikuu esimesel poolel. Rüpsikasvatamise üheks plussiks peavad põllumehed võimalust alustada koristustöödega paar nädalat varem ning siis sujuvalt üle minna rapsi ja vilja koristamisele.

Kalendrisuvi kestab veel kaks kuud.

Tänavu, 18. juulil võis näha küllap esimest kombaini Jaagumäe talu maadel rapsi võtmas.

Foto: BIRGIT PETTAI

Uudised

EELK Võru
Püha
Katariina
kirik

1793–2013.

lk 3

Võrust sõitis üle pika
aja läbi reisirong. lk 3

Elu

Rõuge pritsumeeste
kärjatel oli väljas
päästetehnika ja
sai voolikust vett
lasta. lk 4

Kodujutt:
Jüri ja Merike Kaver
– romantikud Karja
tänavast. lk 5 ja 6

Jüri tänav eilsest kahe-suunaline

Inno Tähismaa

**ÜMBERKORRALDUSED
LINNALIIKLUSES** > Alates eilsest hakkas tööle Võru kesklinna valgusfoor ja Jüri tänav on kogu ulatuses kahe-suunalise liiklusega.

Õöl vastu pühapäeva käis kesklinnas suur joonimistö, kus tänavatele kanti uus märgistus, sealhulgas kõnniteede märgistus. Osa märgistusest kanti tänavatele veel eile. Laupäeval märgistust veel tänavatele kanda ei saanud, kuna sadas vihma. Linnavalitsus oli eelnevalt teada andnud, et kui märgistus jõutakse laupäeval maha kanda, siis käivitub Jüri tänaval kahe-suunaline liiklus juba pühapäeval.

Linnavalitsuse teatel üritasid õöl vastu pühapäeva tänavate märgistamist takistada kurjategijad, kes kõõlusid töötava märgistusauto küljes ja tagusid minema maha pandud ohutuskoonuseid.

Seni vilkus nädal aega kesklinna fooris kollane

tuli. Eile tekitas foori tööle hakkamine ja liikluskorralduse muudatus linnas parasjagu segadust. Tartu poolt tulijad ei julgenud veel otse sõita, vaid pöörasid vanast harjumusest kummalegi poole Tartu tänavasse. Lõuna poolt tulijad omakorda ei osanud kesklinna fooriga ristmikul õieti reastuda ja püüdsid vanast harjumusest kahe reas otse sõita. Nüüdsest saab otse sõita vaid ühest reast.

Eile olid uut liikluskorraldust Võru kesklinnas jälgimas politseinikud. Eriti jälgiti juhte, kes ristmikku ületades valesti reastasid.

Jalakäijad harjusid samuti fooridega. Oli neid, kes vanast harjumusest lihtsalt tänavale astusid, ilma foorituld vaatamata. Kuivõrd ristmikul põleb jalakäijatele korraga roheline tuli, võib tänavat ka risti-põiki ületada. Risti ületamisel võib aga sattuda vastamisi autoga, mis vasakpöõret lõpetab.

Foori tegevus tõi Jüri tä-

Foori tööle hakkamine ja tänav kahe-suunaliseks muutumine tekitas eile Võru kesklinnas parajad ummikud.

navale tavapärasest suuremad ummikud. Linnavalitsus andis eile teada, et lähemal ajal muudetakse tervenisti kahe-suunaliseks Tartu ja Paju tänav.

Koos Jüri tänav kahe-suunaliseks muutmise-ga alustas nädalavahetusel tööd Jüri–Paju–Räpina mnt ristmik.

Viimased märgistustööd eile Võru kesklinnas. Fotod: INNO TÄHISMAA

PagariAit

**Võrumaa suurim
lahtise jäätise valik!**

→ 1 jäätisepall 0,45 €

→ vahvel + 2 jäätisepalli 1 €

Müügivalikus ka jäätisekokteileid.

Avatud 9–15

Vabaduse 4, Võru

tel 5348 4932.

ILM

19...25°C

9 771 406 42 6008 ISSN 1406-426X

27. JUULI
ALGUS 12.00

**RAMMUMEESTE
MAAILMAREKORDI ÜRITUS**

MEIE MEES / PÕHJA-TALLINN
APELSIN / L'DORADO / KULDNE TRIO
PS TROIKA / HELLAD VELLER / HELEN ADAMSON
KARL MADIS JA KARAVAN / SINGER VINGER

LASTEALA

PILETID MÜÜGIL PILETILEVIS, STATOILIS JA KOHAPEAL. EELMÜÜGIST 10€ / 12€, ÜRITUSE PÄEVAL 10€ / 13€. ALLA 7.A.(K.A.) LASTEL SISSEPÄÄS TASUTA!

Võrumaa Teataja

Aastast 1995

Milline inimene on linnapeakandidaat?

Me kõik teame, milline on poliitiku jutt. Oleme seda sadu kordi kuulnud. Üks räägib, mis ta kõik (riigi ja rahva rahadega loomulikult) teha tahab, teine üritab seda kõigest väest maha teha, ise midagi asemele pakkumata. Õeldakse, et tühi köht ei seisa püsti. Sama võib öelda ka poliitiku jutu kohta.

Samas teame me väga vähe selle kohta, millised inimesed on kas või meie oma Võrumaa poliitikud. Me ei tea, kus nad elavad, kuidas on nad kujundanud oma kodu – kas luksust taga ajades või seal lihtsaid, armsaid, oma kätega tehtud asju kokku klapitades. Me ei tea, mida nad oma aias kasvatavad, kust nad piima-leiba ostavad, kus käivad jalutamasa. Me ei tea ka, kes teeb nende peres süüa, kes koristab jmt.

Arvasimegi siin toimetuses, et pakume teile, head lugejad, seekord enne valimisi vähem poliitikutute juttu ning rohkem kirjeldusi ja fotosid nende igapäevasest elust. Saate teada, kuidas nad elavad ning mida arvavad mitte poliitikast, vaid elust ja inimestest. Mida nad oma naabrite ja koduümbruse juures oluliseks peavad ning mida neile kodus teha meeldib.

Alustame Võru linnapeakandidaatidest. Täna lehes saab sõna Jüri Kaveri, ametisolev linnapea. Seejärel tulevad teised linnapeakandidaadid ja miks mitte ka teised kohalikel omavalitsuse valimistel kandideerijad. Kui on julgeid vallajuhiks kandideerijaid, siis palun andke meile endast teada – tuleme ka teile külla. Vaba lehepind on teie kasutada kuni septembri keskpaigani.

Võib ju hurjutada, et miks neid linna- ja vallasaksu ikka eksponeerida, näitavad seal oma asju, kui rahval pole söögiraha. Aga samas annab vaade poliitiku koju temast hulga olulist informatsiooni: mida peab see mees või naine elus tähtsaks, millistele väärtustele tuginedes on ta kujundanud oma elu? Mis peamine – kas tal on oma kodus hea olla? Sest sedasi, kuidas ta on kujundanud oma kodu, kavatseb ta ilmselt kujundada ka oma koduümbruse ja sealt edasi – linna või valla. Igaüks saab sellest enne nime valimiskasti poetamist omad järeldused teha.

VÖRUMAA TEATAJA VIIS AASTAT TAGASI

22. juuli 2008. Võru linnavalitsus paneb uuesti müüki teenindusmaja ja täiskasvanute gümnaasiumi hoone. • Tuleval kevadel avab Bauhof Võrus Pikal tänaval ehitus- ja aiakaupade poe, ehitustööd juba käivad. • Pühapäeval tähistati Suurel Munamäel vaatetorni sünnipäeva. • Võrumaa teedel reedel ja laupäeval sõidetud Lõuna-Eesti ralli võitis Urmo Aava. • Lõuna prefektuuri korrakaitsepolitsei kutsemeisterlikkuse võistlustel saavutasid kolmikvõidu Võrumaa politseinikud.

Võrumaa Teataja

Maakonnaleht

Võrumaa Teataja ilmub teisipäeval, neljapäeval ja laupäeval.
Toimetust: PK 1, Oja tn 1, Võru 65602,
e-post: info@vorumaateataja.ee, www.vorumaateataja.ee.
Väljaandja: AS Võru Teataja. Tellimisindeks 69 851.

Peatoimetaja	KALEV ANNOM	782 1274
Reporterid	INNO TÄHISMAA	782 3254
	IRJA TÄHISMAA	782 3254
Korrektor	MAILIT PAJU	782 4516
Kujundaja	MARGARETA PALGI	782 1921
Küljendaja	SIRLE NURK	782 1921
Müügijuht	MIHKEL VANARI	782 4616
Veebitoimetaja	AIGAR NAGEL	782 0578
Raamatupidaja	KATRIN HAGA	782 1535
Kuulutused ja tellimine (E-R 8–16)	MARI-LIIS PIIRSALU	782 3690
	HELIN LEIS	782 3690
Kuulutused Antslas (Kreutzwaldi 1, E-R kella 8–10)		785 5378
Kuulutused Vastseliinas (Võidu 14, E-R kella 9–11)		785 1242

Toimetusel on õigus kaastöid nende selguse huvides toimetada ja lühendada. Kaastöid ei tagastata. Kaebuste korral ajalehele sisu kohta võite pöörduda pressinõukogusse (e-post: pn@eall.ee, tel 646 3363).

Trükk AS Võru Täht

Kas piiri kohta setode arvamust küsiti?

Heimar Lenk

Riigikogu liige (Kesk-erakond)

Jutt käib siis uuest piirilepingust, mis peagi Venemaa ja Eesti esindajate allkirja peaks saama. Toompea tagatubades räägitakse välisministrite kohtumise võimalusest juba lähinädalail ja sellest, et lepingule allkirja andmiseks võib Venemaa välisminister Sergei Lavrov koguni Tallinnasse sõita. Kas sel puhul Toompeal ka setode protestiüritust tuleb, ei oska ma öelda. Küll tean, et Kagu-Eesti rahvas oleks tahtnud lepingu ettevalmistamisel rohkem kaasa rääkida. On ju Kagu-Eesti piiräärsete külad poliitilise tõmbetuule kätte jäänud ja ajaloolise Petserimaa küsimus räsib juba aastaid paljude kohalike hinge. Seda teatakse hästi ka Tallinnas ja valitsus võinuks ju setodega asja üle lähemalt nõu pidada. Miks siis nii ei talitunud? Oma suureks üllatuseks sain valitsusjuhilt teada, et piiräärsete elanikega on Petserimaa asju viimastel aastatel juba küllalt arutatud. Hiljuti sain Andrus Ansipilt vastuse oma piirilepinguteemalisele kirjalikule küsimusele. Kindlasti pakuvad vastused Võru- ja Põlvamaa rahvale erilist huvi, seepärast tsiteerin neist mõnda.

Minu küsimus oli järgmine: „1994. aastast alates on Eesti valitsus deklareerinud, et tal pole teiste riikide suhtes territoriaalseid pretensioone. Teiste sõnadega tähendab see, et meil ei ole vaja Petserimaad ega Narva-taguseid alasid. Kas ma võin setodele tea-

tada, et Eesti riigil ei ole kavas nende ajaloolise kodukoha terviku eest ei nüüd ega tulevikus seista?” Peaminister Ansipi vastuse toon ära pisut lühendatult: „Piiräärsete elanike küsimustega on tegelund erinevad valitsused juba Eesti iseseisvuse taastamisest alates. Nii tegutses 1990. aastate alguses Kagu-Eesti probleemidega tegelev valitsuskomisjon, 1993. aastal loodi Petserimaa ja Narva jõe taguse Eesti Vabariigi aladega seonduvate probleemide lahendamiseks piirialade valitsuskomisjon. Ka piirilepingu kõnelustesse Venemaaga on piiräärsete alade elanike esindajad kaasatud. Näiteks 1996. aastal moodustatud piirilepingute läbirääkimiste ametlikku delegatsiooni kuulus ka Põlva maavanem Kalev Kreegipuu. Kohalikud inimesed on juba aastaid kursis võimaliku uue riigipiiri joone kulgemisega valdavalt mööda ajutist kontrolljoont. 1994. aastal määras valitsus ametisse valitsuse eriesindaja Petserimaal Vello Lövi, asukohaga Värskas. Kandidatuuri toetasid Setomaa Valdade Liit ja Setu kongressi vanemad. Määratud eriesinda-

ja osales aktiivselt piirikõneluste ettevalmistamisel ning oli keskne lüli delegatsioonini ja kohalike elanike vahel. Piirilepingu ratifitseerimisel 2005. aastal asuti piiräärsete alade osas seisukohale, et riigipiiriga seotud küsimuste lahendamine aitab kaasa ka piiräärsete arengule ja piiriülesele koostööle.”

Nagu lugeja märkas, meenutas peaminister küll koostöö fakte kaugemast minevikust, kuid näiteid Kagu-Eesti üldsuse esindajatega koostöö kohta uue piirileppe väljatöötamisel ta ei toonud. Neid pole ka kusagilt võtta. Uue piirileppe sisu kohta pole olnud eesti rahvaga mingit laimat arutelu. On ilmunud vaid mõned valitsuse seisukohti kiitvad artiklid ja mõned samu seisukohti hukkamõistvad lood. Kui hetkel tavakodanikult tänaval küsida, mis siis uues piirilepingus uut on, jääb enamik vist vastuse võlgu. Lepingu kriitikute meelest on lepingus kõik uus, sest 1920. aasta Tartu rahuga määratud riigipiirist pole kavatsetud kinni pidada.

Asi on pälvunud isegi väliseestlaste tähelepanu. 15. juulil avaldas Ülemaailmse Eesti Kesknõukogu avaliku pöördumise, kus avaldatakse imestust, et laiemalt asja ei arutata. „Seni pole toimunud avalikku arutelu uue piirilepingu sisu ja selle rakendamise tagajärgede osas. Leiame, et piirilepingu sõlmimisel ja võimalikul ratifitseeri-

misel Riigikogus tuleb esmalt lähtuda Eesti Vabariigi õiguslikust järjepidevusest. 1991. aastal taasiseseisva Eesti juhid kohustusid järgima 1920. aasta Tartu rahulepingut ja sellejärgset piiri. Uus piirileping seda ei käsitle.”

Viitasin Tartu rahulepingule ka oma kirjas peaminister Ansipile. Minu küsimus oli talle järgmine: „Asjatundjate arvates on uus piirileping vastuolus põhiseadusega, mille 122. paragrahv ütleb, et maismaapiir on määratud Tartu rahulepinguga.” Peaminister siiski probleemi ei näe ja vastas nii: „Eesti põhiseaduse järgi on maismaapiir määratud Tartu rahulepinguga ja teiste riikidevaheliste piirilepingutega. Nimeetatud põhiseaduse sätteid ei välista Riigikogu võimalust määratleda kahekolmandikulise hääletamusega ratifitseerivate lepingutega riigipiiri kulgemist teistmoodi.”

Riigikokku peaks piirileping ratifitseerimiseks jõudma eeloleval sügisel. Rahval jääb lootma vaid parlamendi saadikute südametunnistusele. Kahjuks lahendatakse eestlastele erakordselt tundlik teema ilma setodelt, Narva-tagustelt või üldse kogu Eesti rahvalt küsimata. Asjaga on kiire, pani ju välisminister Urmas Paet maikuus piirileppe arutamise valitsuse istungi päevakorda kiireloomulise küsimusena, kusjuures peaminister Ansipit kohal ei olnudki.

Veerand sigaretiturust on salakaubanduse käes

Turu-uuringu firma Nielsen värskeimast niinimetatud tühja paki uuringust selgub, et 24 protsenti Eestis leitud tubakatoodete pakenditest on Eestisse toodud salakaubana. Enamik Eesti maksu- ja tollimärkideta sigarettidest pärineb Venemaalt või Valgevenest.

Salasigarette tarvitakse enim Kohtla-Järvel (52 protsenti leitud tühjadest pakkidest), Narvas (46,5 protsenti), Sillamäel (46 protsenti),

Maardus (43 protsenti), Valgas (42,9 protsenti) ja Jõhvis (42 protsenti).

Peterburi maantee ääres ja läheduses asuvates linnades on pool sigarettidest salakaup. Salaturg on sellel tasemel püsinud juba aasta, mis tähendab, et ühe tootegrupi jaoks on olulisel määral kriminaalse mõju all. Salatubakaari on organiseeritud kuritegevus, mis puudutab arvestatavat osa austa- test kaupmeestest ja tavaela-

nikkonnast, lisaks jääb riik ilma kümnetest miljonitest eurodest maksurahast.

Sõltumatu turu-uuringute ettevõtte Nielsen viib tühja paki uuringut läbi kaks korda aastas. Uuringu jaoks koguti 14 Eesti linna (katab 58 protsenti kogu elanikkonnast) tänavatelt ja prügikastidest 3300 sigaretipakendit. Igast linnast kogutud pakendite arv oli proportsioonis linna elanikkonna suhtarvuga kogu riigi elanikkonda.

Kogumine viidi läbi ajavahemikus 16.–25. aprillini.

Uuringu metodoloogia on kooskõlastatud Euroopa pettustevastases ametis (OLAF). Uuringut rahastasid neli suuremat tubakatoodete tootjat: British American Tobacco, Imperial Tobacco Limited, Japan Tobacco International ja Philip Morris International.

Tubakatootjate Eesti Assotsiatsioon

EUROABI NIMEKIRJA LISANDUS UUS NIMETUS

Joonistus: ERKI EVESTUS

EELK Võru Püha Katariina kirik 1793–2013

Põhjatumaist sügavusist hüüan ma sinu poole, Jehoova! Issand, kuule mu häält ...

JUUBEL ➤ Aastaarvudest on näha, et Võru Evangeelne Luterlik Püha Katariina kirik tähistab sel aastal juubelit. Nimelt toimus 220 aastat tagasi ehk 24. juulil 1793 asjavalminud esimese kiriku õnnistamine Võru linnas. Ehituse algkapitaliks kinkis kogu Venemaa keisrinna ning ühtlasi ka Eesti- ja Liivimaa kubermangude valitseja Tema Majesteet Katariina II (1729–1796) noorele Võru linnale 28 000 hõberubla, mis on võrreldavas vääringus tolleaegse Võru mõisa ostuhinnaga 57 000 rubla hõbedas. Vene tsaaririigi hõberubla, millele tuginevad ka Võru kiriku müürid, on kestnud praeguseni ning kestab ka tulevikus, samas teiste vürstiriigikeste

veeringud on ammugi unustatud ja tolmuks pudenenud. Arvatakse, et austusest Tema Majesteedi vastu nimetati asjavalminud jumalakoda Katariina kirikuks, kuid tõesemalt tundub, et kirik on pühendatud pühale Katariinale Aleksandriast, kes on üks Hommiku- kui ka Öhtumaa kiriku poolt austatavatest pühakutest.

Võru kirik rajati asjaasutatud linnasüdamikuna moreenseljaku harjale, mille kõrgus Tamula järve pinnast on 12 meetri piires. Oma õnnestunud asukohavalikuga moodustab kirik koos linnaga nauditava panoraami, mis paistab silma eriti Tartu poolt tulijale, olgu siis mööda vana postiteed või uuel Tallinna teelt. Kirumpää kantsist nähtuna on vaatepilt olnud sedavõrd inspireeriv, et Eesti tuntumaid maastikumaali vil-

jelejaid, maalikunstnik Karl Ludvig Maibach (1833–1889) on jäädvustanud meile selle lõuendil „Vaade Võru linnale“ (1887). Kahjuks on viimaste aegade ehitised ja kõrghaljustus asunud seda värvirikast vaadet varjutama.

Kiriku pikitelg on maha märgitud paralleelselt esimeste külgnavate tänavatega ja kulgeb kirdest edelas. Ehitusstiililt kuulub pühakoda üleminekuaega barokist klassitsismi. Arvatakse, et võrukste pühakojade projektieerinud baltisaksa arhitekt Christoph Haberlandt (1750–1803).

Kirikuhoone seinad on ehitatud kohalikust ja kõige käepärasemast materjalist – maakividest. Võib-olla ka sellepärast, et Kirumpää kindluse maakividest varemed on olnud suisa silmaulatuvas läheduses. Hoone on ehitatud

ühelöövilise saalkirikuna, massiivse ja ebaproportsionaalselt madala torniga edelapoolses osas, mis jätab pühakojast tervikuna kohmaka ja raskepärase mulje. Perspektiivis nähtuna on vaade siiski mõnevõrra stiilsem.

Nagu kõigil luterlikel kirikutel, on ka Võru kiriku sisekujundus lihtne ja tagasihoidlik. Pearuumi kirdeosas asub kaarjalt võretatud kinnine altar. Altari kohal sinisel laotusel valvab ausäras hoidvalt ja manitsevalt Jumala silm. Kolmnurk selle ümber tähistab jumala kolmainust: Isa, Poega ja Püha Vaimu. Altari sügavuses, kiriku tagaseinas asub F. Boganto õlimal „Kolgata“ (1855). Maalil kujutatakse kannatavat Kristust ristil ja risti jalamil kaeblevaid naisi, nende seas Jeesuse ema Maarjat (sinises), tema õde ning Maarja Magdaleenat (hoidmas ristist kinni).

Koorirõdul asub vendade Kriisade ehitatud sajandivanune orel, mis valmis napilt enne Esimest maailmasõda aastal 1913. Oreli põhjalikum ümberehitus ja häälestus toimus 1934. aastal. Siis sai

pill praeguseni tuntud lüürilis-romantilise kõla.

Nelja numbrilaualine kell osteti kirikule aastal 1879, mis praeguseni mõeldab meie ajalikkude aega. Samal aastal sai ka kirikutorn oma lõpliku kuju ja kõrguse – ligi 40 meetrit.

Kahe sajandi jooksul, kui kirik on hoidnud oma kogudust, on kirikuhoone pidanud taluma mitmeid raskeid saatuselööke: kiriku torn on põlenud tulekahjus, teda on tabanud taevane välg, samuti on sõda kirikut pommitanud ja räsinud. Ent Jumal on võrulate pühakoda omal kombel ka hoidnud – välg küll lõi, aga ei süüdanud pühakoda, ja pomm tabas hoonet, aga see ei lõhkenud. Üsna kiiresti vahetati altarimaali raam, mis oli välgust purustatud, ja uuendati aknaklaasid, kui katust tabas pomm. Viimane suurem töö oli tornikiivri vahetus 2000. aastal.

Pärast suuremaid purustusi-parandusi on pühakoda mitmel korral uuesti pühitsetud, nii ka aastail 1840, 1857

ja 1876.

Kellahelinat kiriku tornist kuulutavad kaks Teise maailmasõja eelset Saksamaal valatud teraskella, mille häälestus on harmoonilises astmes – kolav: la:fa-diees, la:fa-diees, ikka pimm-pomm, pimm-pomm ... Ja kõlab kõrgelt tornist kelladesse valatud kellameistri igavikuline sõnum kõigile, kes teda kuulavad: „Põhjatumaist sügavusist hüüan ma sinu poole, Jehoova! Issand, kuule mu häält! Sinu kõrvad pangu tähele mu anumist!“ Ja väiksem kell kinnitab: „Rahu olgu teile! Rahu olgu teile!“

Erik Kamberg

Tõrsaates, 12. juulil 2013

Hetk pühapäevasesest Katariina kiriku 220. aastapäevale ja Kriisade oreli 100. aastapäevale pühendatud pidulikust jumalateenistusest, mida juhataks kirikuõpetaja Andres Mäevere (pildil keskel) ja Villu Jürjo.

Foto: INNO TÄHISMAA

Koguduse ajalugu on ühtlasi ka väljapaistvate teoloogide, usumeeste ja hingekarjaste ajalugu, kes enam kui kahe aastaja jooksul on Võru luterlikku kogudust hoidnud ning teeninud: Põlva koguduse õpetaja **Gustav Adolph Oldekop** 1784–1795, Vastselliina koguduse õpetaja **Georg Gottfried Marburg** 1795–1800, Kanepi koguduse õpetaja **Johann Philipp v. Roth** 1798–1800, Võru koguduse õpetaja **Carl Gottfried Assmuss** 1800–1801, Põlva koguduse õpetaja **G. A. Oldekop** 1801–1805.

Kui koguduse rahalised võimalused paranesid, suutis kogudus palgata omale Võru õpetaja, kes jätkas kohapeal koguduse teenimist:

Henrich Wilhelm Bornwasser 1805–1846, **Julius Alexander Emanuel Kolbe** 1846–1850, **Eduard Friedrich Lossius** 1851–1869, **Henrich Eduard Struck** 1870–1907, Siis teenisid kogudust naaberkoguduste õpetajad (1907–1909) ja taas Võru õpetajad: **Jüri (Georg) Martensen** 1909–1920, **Nikolai Blumberg** 1920–1926, **Arnold Graf** 1927–1941, **Aleksander Hinno** 1941–1944. Õpetaja **Karl Puusemp** ja usuteadlane **Margot Teder** Pindi kogudusest 1944–1948, **Edgar Vaikmäe** 1948–1978, **Villu Jürjo** 1979–1981, **Andres Mäevere** alates 1981 kuni käesoleva ajani.

Võrust sõitis üle pika aja läbi reisirong

Inno Tähismaa

SÜNDMUS ➤ Laupäeval kella 13.20 ajal sõitis Võru raudteejaamast läbi reisirong, mis oli teel Valgast Koidulasse.

Edelaraudtee reisirongi olid rentinud Saksa raudteehuvilised, andis teada raudteehuviline Neeme Sihv. Koidulast viis tee edasi Tartusse ja sealt Valka, kust suunduti Riia peale ning edasi läbi Leedu Kaliningradi.

Rong Võrus peatust ei teinud, vaid lasi vi-let ja sõitis edasi. Pikas kolme vaguniga rongis eriti reisijaid näha polnud, ainult esimese vaguni eesmisel veduri osas oli näha gruppi inimesi aknast välja vaatamas.

Rong väljus Valgast kella 12.50 ajal ja Võru jõudis pooleteise tunniiga.

Edelaraudtee reisirong laupäeval Võru jaamast möödumas.

Foto: INNO TÄHISMAA

MOVIDA CORONA
BEACH PARTY
Tamula Rannabungalos

FACEBOOK.COM/MOVIDACORONAESTONIA

26.07 REEDEL JA 27.07 LAUPÄEVAL

REEDEL PANEVAD KÕLARID HÕOGUMA DJ'D

TERRIBLEONE, COOKING GODZILLA, NING KEVEN K.

SEEKORDSE MOVIDA CORONA RAAMES ASUVAD

VÕISTLEMA **DJ SNOOP & DJ ALEX V.**

LAUPÄEVAL ANNAVAD AFTERPARTY'LE HOOGU

TEELE VIIRA FEAT.

DJ HANNES KALAMÄE,

TROMPETIGA VÕLUB **OTTO KARL VENDT.**

HÜPNOTISEERIVAD CONGA JA PERKUSSIOONI

BIITE ESITAB **KALEV KOSK.**

ÜHE PÄEVA PILET 3 € KAHE PÄEVA PILET 5 €.

VIHMA KORRAL TOIMUB PIDU RANNAKLUBIS VEE TN 6

Võru linnapea Jüri Kaver (pildil vasakul) külas kunstnik Navitrollal.

Foto: ERAKOGU

Antsla

Antsla kultuuri- ja spordikeskuses (KSK) toimus esmapäevast laupäevani, 15.–20. juulini noortebändide laager „Hauka rock 2013”, kus nädala jooksul toimusid erinevad seminarid ja *workshop*’id. Noori juhendasid sellel aastal Karl Laanekask, Mati Sütt, Ilja Sharapov, Signe Hansen, Priit Sootle. Laupäeval oli laagri lõppkontsert, kus esinesid laagri juhendajad, külalisesinejad ja laagris osalejad.

Torutööd Antsla KSK ja Antsla gümnaasiumi kütetrasside uuendamiseks said valmis. Jätkuvad tööd Lusti lasteaia fassaadi ja katuse soojustamisel ning kõõgi re-

noveerimisel.

Reedel toimus Boose suujärve ääres kontsert „Sadama lood”, kus esinesid Marek Sadam ja Tõnu Laikre. Ürituse korraldas Boose Selts.

Vallavanem **Tiit Tõnts**

Haanja

Laupäeva õhtul sai Suurel Munamäel nautida ansambli Jää-äär kontserti, pühapäeval toimus Suure Munamäe vaatetorni sünnipäevapidu, kus laulis Tajo Kadajas, mängis TTÜ puhkpilliorkester ja pereetenduse andsid Piip ja Tuut.

Vallasekretär
Hille-Reet Sisas

Rõuge

Esmaspäeval toimus Viitina külakeskuses Viitina pargi hoolduskava ja rekonstrueerimisprojekti koostamise avalik arutelu. Kolmapäeval korraldas keskkonnamet Rõuge vallamajas Peetri jõe, Piusa jõe, Pärlijõe, Vaidva jõe ja Vöhandu jõe hoiualade kaitsekorralduskavade avalikustamise koosoleku.

Reedel oli Rõuge Maarja kirikus orelikontsert. Franz Liszti oreliteoseid esitasid Denis Kasparovitš (Eesti), Dina Ihhina (Venemaa) ja Denis Mahhankov (Venemaa). Sänna kultuurimõisa juures toimus laupäeval talgupäev, mille raames viimistleti ko-

gukonna suitsusauna ja sinna viivat rippilda. Laupäeval toimus Rõuge pargis priitahlike pritsimeeste „Käraraja” koos mitmete võistlustega pritsimeestele, pealtvaatajatele ja lastele. Kohapeal demonstreeriti õigeid tulekustutusvõtteid. Hargnemise võistluse võitis Rõuge pritsimeeste esimene võistkond. Rammumeeste katsumuse lõpetas võidukalt Lauri Kärge. Õhtul esines ansambel S.E.K.S.

Valla arendusnõunik
Jaanus Mark

Meremäe

Reedel ja laupäeval toimus Meremäe vallas Ostrova külas rahvamuusikafestival. Rahvarohke, 14 erineva kultuurikollektiivi ette kantud väga mitmekülgse kavaga suurürituse korraldasid Lilleoru talu perenaine ja peremees Aime ning Neeme Tulp. Üles astusid Simmaniduo, Oort, Kosmikud, Zetod, Terminaator, Moskva-Odessa Bänd, Ukerdajad, Rikka Ivani pillilaagri lapsed, Seto Miihi Summ, Höpohelmeq ja Meremäe Meheq, Kiiora ning Lüü-Türr. Taarka pärimusteatri noortestudio tõi lavale etenduse „Lennuk”. Simmaniks mängisid Untsakad.

Valla arendusnõunik
Pille Malkov

Võru linn

Esmaspäeval valmis Võru muusikakooli otsaseinale

tehtud maaling, millega sai varem täis soditud sein esteetiliselt viisakama välimuse. Töö tegi Danil Taro.

Teisipäeval kohtus linna- ja Jüri Kaver Lõuna-Eesti haigla juhataste liikme Arvi Vaskiga, et arutada uue meditsiinikeskuse rajamist Võru linna. Tegemist on riigipoolse initsiatiiviga toetada esmas- tasandi arstiabi arengut maakondades.

Kolmapäeval külastas linna- ja Jüri Kaver kunstnik Navitrollat, et kuulata lähemalt kunstniku ideid, kuidas Võru linnaruum põneva-

maks muuta.

Kolmapäevasel linnavalit- suse istungil otsustati väljasta- da kasutusluba Katariina alleele ja Võrukivi tööstus- piirkonna taristule. Ehitus- luba antakse ASile Võru Vesi Ringtee 10 büroohoone re- konstrueerimiseks.

Linnavalitsus kinnitas riigihanke „SA Võru pensio- näride päevakeskus ruumi- de renoveerimine” edukaks pakkujaks füüsiliselt isikust ettevõtja Madis Rammuli.

Võru linnavalitsuse avalike suhete spetsialist
Arved Breidaks

ARGIKAJA

Lõuna-Eesti haigla
kommunikatsioonijuht
Ave Abel:

Lõuna-Eesti haiglas raviti möödunud nädalal 88 stat- sionaarset haiget.

Möödunud nädalal sün- dis kaheksa last – üks poiss ja seitse tüdrukut.

Nädala jooksul registreeriti 107 kiirabiväljakutset.

Lõuna päästeteenistuse pres- siesindaja

Astra Pintson-Käo:

Reedel, 19. juulil kell 22.18 sõitsid päästjad Varstu valda Varstu alevikku, kus kustutasid järelevälvetu pra- hi- ja haolõkke.

Reedel sai häirekeskus teate, et Mõniste vallas Mõ- niste külas olid detektoris- tid leidnud 76mm mürsu ja Võru linnast Kose teelt oli huaa hooldamise käigus

välja tulnud käsigranaat Le- mon. Demineerijad võtsid lõhkekehad hävitamiseks oma valdusse.

Laupäeval kell 1.39 tea- tati häirekeskusele tulekah- just Võru linnas Liiva täna- vas. Päästjate saabudes põ- les kivist 4 x 30 meetri suu- ruse kuuri üks osa. Püha- päeva õhtul käisid pääst- jad eelnevalt põlenud kuu- ri uuesti kustutamas. Tu- les hävis pool kuurist. Men- netlusinspektori hinnangul võis tulekahju põhjusta- da hoones viibinud inimes- te hooletus.

Pühapäeval kell 17.55 sõitsid päästjad Varstu val- da Varstu alevikku, kus oli põlema süttinud teelt välja sõitnud Honda CRV. Pääst- jad kustutasid sõiduki, ini- mesed kannatada ei saa- nud.

Rõuge pritsimeeste „Kärajatel” oli väljas päästetehnika ja sai voolikust vett lasta

Inno Tähismaa

PRITSIMEESTE PIDU > Laupäeval Rõuge pargis toi- munud priitahlike pritsi-

meeste „Kärajatel” sai kuula- ta puhkpilliorkestri muusi- kat, osaleda heategevuslote- riis, vaadata päästetehnikat ja proovida voolikust vee lask-

mist.

„Kärajad” algasid tradit- sioonilise rongkäiguga, see- kord Ala-Rõugest parki. Vaa- tamata vihmaselle ilmale oli kohal palju huvilisi, sealhul- gas lapsi, kes ei lasknud end vihmast segada. Vee laskmi- ne voolikust polnud niisama lihtne: selleks tuli leida kaks inimest, kes käsitsi vett pum- paksid. Pump ja voolik tekitasid „Kärajatel” kõige rohkem elevust ning see meeldis nii lastele kui ka täiskasvanutele.

Lisaks sai vaadata nii Rõu- ge pritsimeeste kui ka Võru päästekomando kasutuses olevat tehnikat ning elada kaasa pritsi- ja rammumees- te võistlustele. Päeva juht oli Riigikogu liige ja Rõuge mees Kalvi Kõva. Heatege- vusliku loterii pileteid müüs ja auhindu jagas Rõuge valla arendus- nõunik Jaanus Mark. Suure osa loterii au- hindadest oli välja pannud Võrumaalt pä- rit europarla- mendi saadik Ivori Padar.

Vee laskmi- seks voo- likust tuli kõigepealt kõvasti pum- bata.

Turg oli laupäeval tulvil marjamüüjaid.

Foto: IRJA TÄHISMAA

Turg: palju marju, aga kus on aedvaarikad?

Irja Tähismaa

TURUJUTT > Laupäeva- sel taluturul olid paljud le- did lookas erinevate marja- de all – jagus nii mustikaid, sõstraid kui ka tikreid, kuid mida ei olnud kusagil näha, olid suured ja ilusad aedvaa- rikad. Küll oli pisikesi mets- vaarikaid, mille kilo maksis seitse eurot. Mustikate hind on see-eest tublisti alla lan- genud, kõige odavamate ki- lohind oli kaks ja pool eurot.

Suures valikus oli ka värs- ket kodumaist aedvilja: kar- tuleid, kapsaid, porgandeid, herneid, sibulat ja küüs- lauku, rohelist salatit ning muud sellist.

Kui turul on alati olnud saada ilusaid tomateid, siis

kurkidega on sageli häda: müüjatel on olnud pakku- da vaid ülekasvanud ja suur- te seemnetega kurke, mil- le maitse ei ole hea. Seekord olid ühel müüjal siiski ka ilu- sad väikesed kurgid. Ta sele- tas, et kurk ei taha külma, ta vajab vähemasti 14-15 kraa- di sooja ja seepärast ei saa aiamaal kasvanud kurgid praeguse ilmaga head. Tema kasvatab enda omi kasvu- hoones. Kilo ilusaid väikseid kurke maksis üks euro.

Seente osas oli turg üs- nagi läge – vaid ühel müü- jal oli pakkuda karbike ära- kuivanud kukeseeni. Seen- teuputust tuleb seega veel oodata.

Vaatamata jahedapoolsele ilmale käis turul vilgas kaup-

TURUHINNAD

> Hinnad Võru taluturul

20. juulil:

Metsvaarikas: 7 eurot kilo
Mustikas: 2,50–3 eurot kilo

Tikrid: 2 eurot kilo

Hernes: 3–4 eurot kilo

Mustsõstar: 3 eurot kilo

Punane sõstar: 1,50 eurot kilo

Tomat: 2–2,20 eurot kilo

Kurk: 1 euro kilo

Porgand: 2 eurot kilo

Sibul: 1–1,50 eurot kilo

Kartul: 25–50 eurosentit kilo

Kapsas: 1,30 eurot kilo

Mesi: 5 eurot purk

lemine ja ka ostjate vähesuse üle ei saanud kurta.

Rõuge valla arendusnõunik Jaanus Mark (vasakul) heategevuslikku loteriid vahendamas.

Fotod: INNO TÄHISMAA

**Jüri ja Merike, taustaks kivi-
hunnik, mille ladu-
misega Jüri juba palju
vaeva on näinud.**

Fotod: ANDREI JAVNAŠAN

JÜRI KAVER

› **Elab:** Võru linnas Karja tänaval.

› **Perre kuuluvad veel:** abikaasa Merike Kaver, nende 17aastane poeg ja 12aastane tütar ning kass Tõnu.

› **Meeldib:** kodus olla, aias toimetada, Tamula järves ujumas käia, linnas jalutada.

› **Süüa ostab:** Võrumaa Toidukeskusest.

› **Mida plaanib Võrus teha, kui ametis jätkab:** Koreli äärde Barcelona Gaudi pargiga sarnaneva Völupargi rajada (Kaver: „Kui neil on Gaudi, siis miks meil ei võiks olla Navitrolla?“), linna jalutusala veelgi suurendada, tuua Võrru saksa ettevõtteid ja rajada Tamula äärde spaahotell, mis toob siia 100-150 uut töökohta, tuua Võrru veel rohkem väliskapitali (läbirääkimised käivad rootslaste, hollandlaste ja venelastega).

› **Mis on Võru pluss teiste linnade ees:** Kaver: „Võru on linn, mis asub Peterburi ja Riia vahel ja seda tuleb ära kasutada. Ootangi konkurentidelt pigem selliseid ideid, kuidas linna atraktiivsemaks muuta. Sellega linnale tähelepanu ei too, kui ainult auke lapime. Kui on ideid, leiab raha ise siia tee.“

Jüri ja Merike Kaver – romantikud Karja tänavast

Irja Tähismaa

KODU › Jüri ja Merike Kaverile nende väiksesse ning madalasse, esmapilgul silmatorkamatusse Karja tänaval asuvasse majakesse külla minnes unub hetkega, et üks neist on ametis olev linnapea. Nii lihtsad, siirad ja vahetud on nad. Meenutavad natuke tudengi-
paari, kes nooruslikus õhinas oma esimest ühist elukohata sisustab. Tegelikult on asi tudengielust muidugi kaugel. Jüri ja Merikese poeg on juba 17 ja tütar 12 aastat vana ning Karja tänava majja kolisid nad juba aastal 2007. Nii on nad majakest (õigemini poolt sellest) endale koduks sättinud juba tükimat aega.

Sissekolimisest on niisiis möödas juba mitu aastat, aga mõlema rõõm kodu üle on endistviisi ehe. Nii Jürile kui Merikesele pakub nii oma

eluruumide kui ka aia kujundamine suurt mõnu ning nad ei väsi kordamast, kui õnnelikud nad seal on.

Teevad kõik ise

Alguses elasid Kaverid korteris, küll Võrus, küll Tallinnas, kus Jüri mõnda aega Riigikogu liikme põlve pidas, aga siis tuli Valgast pärit Merikesel peale väikelinnaigatsus ning Jüri, kes Võru poisile tüüpiliselt mere lähedusest unistas, andis armastatud kaasa tahtmisele järele ja nõustus kodulinna tagasi kolima. Tükk aega otsiti sobivat maja, kuni leiti siit, Karja tänavalt just selline, mida nähes süda äratundvalt põksuma hakkas. Mõlemale meeldis, et maja on ajalooaga – ehitatud 1917. aastal – ja seda silmas pidades hakati maja ka sisustama. Kõik värvimis- ja krohvimis-
tööd tehti looduslikke mater-

jale kasutades ning alles jäeti võimalikult palju vana – näiteks nii vanade palkseinte kui ka laetalade ilu on Kaverite kodus näha täies hiilguses. Laetalasid on Jüri ja Merike kaunistanud vanas stiilis maalitud lillemotiividega, mis kinnitab veel kord mu algset mõtet – siin elavad romantikud.

Jüri ja Merike teevad mulle majas ka väikese ekskursiooni. Suurt luksust, mida linnapea kodult ootas, pole ku-
sagil. Selle asemel on maja täidetud armsate ja südamega valitud antiikstiilis asjade ja mööbliesemetega. Pärit Tartu vanakraamiäridest, kus Jüri ja Merike kolada armastavad. Kogu mööbel ei ole antiik, osa on järele tehtud, aga koos moodustavad nad harmoonilise terviku. Miski ei riiva silma, kogu sisustus on mahedates ja rahulikes

toonides, mis tekitab hubase tunde ning loob hea aura. Lisaks köögile on majas viis tuba – all väike elutuba ja lastetoad ning ülakorrusel Jüri tööruur ja magamistuba – kõik väiksed ning armsad.

Küsin, kas Kaverid on kasutanud ka sisekujundaja abi nagu paljud tähtsad tegelased. Selgub, et ei. Jürile ja Merikesele meeldib ise nokitseda, seepärast on kõik tehtud oma kätega.

„Jüri mõtleb, mina teostan ja värvin,“ kirjeldab Merike nende „tööjaotust“. „Merike on värvimisspetsialist,“ kiidab Jüri. Mõlemal on hea meel, et üks vana maja sai korda tehtud.

Kasvatav viinamarju, unistab aprikoosipuust

Liigume aeda. Seal hakkab esimesena silma suur kivi-
hunnik ja kivist vunda-

ment. Selgub, et vundament on kavas rajada kasvahoone, kus hakkavad kasvama kurgid ja tomatid. Selle tahab Jüri ise valmis teha. Ka kivi-
hunnikust on tal plaanis ise lahti saada, ladudes sellest aeda sillutise.

Viimastel nädalavahetustel on Jüril üldse käed tööd täis olnud – tööriistakuuri ees on lõhutud puud, lisaks sellele on külvatud muru. „See nädalavahetus on vaja puud kuuri panna,“ ütleb Jüri tõsiselt. Merike naerab: „Mina olen laiskvorst, Jüri toimetab.“

„Noh, mingi stahhanovlane ma muidugi pole,“ tähendab Jüri tagasihoidlikult. Kuigi tõsi on, et ega ta sel suvel eriti puhata pole saanud – järele vaatamist vajab ju ka käimasolev linnaehitus. „Septembris nädala puhkan,“ on ta siiski lootusrikas.

Kaverid näitavad uhkusega oma aeda, kus on üks õunapuu, kolm ploomipuud ja mitu peenart, kus kasvamas

maasikad, till, rukola ja her-
ned. Merike ütleb, et peenraid katsub ta ikka ise rohida. Jüri unistab aga kirs- ja aprikoosipuust. Viinamarjad on tal juba olemas – üks neist kasvab murukatusega aia-
ma ja ning teine puu- ja tööriistakuuri küljes. Jüri ja Merikese sõnul valmivad nende viljad augustis-septembris ja lapsed söövad need siis ka kohe kähku ära.

Sööb ja saiakesed kõrvaltänavast

Pärast jalutuskäiku aias istume maja seina ette seatud väikese lauakese taha, kus juba ootamas kohv, pitsa ja Katariina kohvikust ostetud isuäratavad pirukad. Lauakese all on ehtsad munakivid, mis samuti Jüri enda laotud. Jüri valab kohvi ja Merike pakub pitsat-pirukaid. Laisal sammul liitub meiega ka pere viies liige, halli- ja valgekirju kass Tõnu, kes on niisama rahulik kui pererahvas. Selgub, et Tõnu pole mitte mingi tõu-, vaid täitsa tavaline kass, kes võetud siisamast Võrumaalt ühest tavalisest kassipesakonnast. Koera Jüri ja Merike võtta pole plaaninud, sest armastavad vahel reisimas käia. „Minu ema käib siis Tõnu hoidmas,“ seletab Jüri.

Kaverite köök ja neljajalgne pereliige kass Tõnu.

(Järgneb 6. lk)

Kaverite õue kaunistab ka murukatusega aiamaja.

Jüri ja Merike Kaver – romantikud Karja tänavast

Jüri ja Merike oma koduhoovis – maja ees, kus nad hommikuti kohvi joovad ja niisama istuda armastavad.

(Algus 5. lk)

Irja Tähismaa

Kui Kaverilt küsida, millisena tema tuleviku-Võru ette kujutab, siis ütleb ta kõhkle-mata: „Minu unistustes on Võru väike elitaarne Põhja-maa linn, mis meelitab ligi elukvaliteeti hindavaid inimesi. Kus on oluline mil-jöö ja see, et sa tunned oma

naabreid.” Kaverile meeldib, et siinsamas, paari sammu kaugusel on Tamula järv, kus ta suvel pärast väsitavat kivi-de ladumist koos tütreaga ujumas käib, ning et paar tänavat edasi on Võrumaa Toidukes-kus, kust ta ostab süüa, ja Ka-tariina kohvik, kust saab lin-na parimaid pirukaid-saiake-si, ning muidugi, et tema üm-ber elavad toredad inimesed, keda ta tunneb ja teab. Nagu

majakese teises pooles elav 80aastane härrasmees nime-ga Aksel, kellega kordamöö-da talvel lund lükatakse.

„Meil on selline kokkule-pe, et lükkab see, kes esime-sena jõuab,” ütleb Jüri ja li-sab nagu natuke häbenedes: „Sageli jõuab tema esimese-na. Meie osaks jääb siis õhtu-ne lükkamine.”

Oma kodus on Kaveritel nii hea olla, et ära nad siit eri-ti ei kipugi. „Hea mee-lega oledki kodus,” tunnistab Jüri häbe-nemata. Ka Merike on rahul. Küsimuse pea-le, kuidas on jagatud kodutööd, vastab Me-rike: „Mina koristan ja Jüri teeb süüa.”

Mis Jüril eriti häs-

ti välja tuleb? „Kõik!” vastab Merike.

„Ei maksa nüüd nii väga kiitma ka ha-kata,” toriseb Jüri natuke.

„Liha?” pa-kub Merike. „Jüri teeb väga hästi liha.”

„Ega seal midagi keeru-list ole,” ütleb Jüri. „Meil on tuttavad jahi-mehed, liha saame nende käest. Tuleb ahi puudega soojaks küt-ta, liha sisse panna ja ongi kõik.”

Ka oma elamise väiksus ei

morjenda Kavereid. „Üks äri-meis ütles, et see pole mitte maja, vaid korter,” ütleb Jüri lõbusalt. „Aga meile sellest piisab.”

Jüri näitab oma aia viinamarju.

Kaverite elutuba.

Vahva laemotiiv. Trepp viib ülikorrusele, kus asuvad Jüri töö-nurk ja magamistuba.

Fotod: ANDREI JAVNAŠAN

Võru petanker MMile!

PETANK ➤ Üle-eelmisel nädalavahetusel toimus Valgas Pedeli jõe äärsel petangiväljakutel Balti karika viimane etapp trios. Osales 17 meeskonda ja 11 naiskonda. Etapi võit jäi Valgamaale, naistest võitis Valga I naiskond koosseisus Varje Reede, Anneli Kattai, Siiri Baranova ja Maarja Liis Reede. Hõbemedali sai Võru spordiklubi Küti naiskond (Silvi Labbi, Ludmilla Lütsepp, Ülle Rauk). Meeskondadest võitis Valga I (Toomas Reede, Avo Tagen, Tarvet Päkk). Riikide arvestuses läks üldvõit Läti Vabariigile 281 punktiga, Eesti sai 267 ja Leedu 135 punkti.

Juunoride MMile, mis toimub Prantsusmaal Montaubanis septembri algul, sõidab Eestit esindama võistkonnas Võru spordiklubi Küti noormängija Harry Lusbo koos Paul Kolga, Kuno Kolga ja Oskar Sepaga.

Helkiv Labbi

Võrumaal sündis juunis 15 last

ELU ➤ Selle aasta juunis registreeriti regionaalministri valitsemisala rahvastiku toimingute osakonna andmeil Eesti perekonnaseisuasutustes kokku 1096 sündi, neist 524 poisslast ja 572 tütarlast. Kaksikuid sündis 17, neist viis paari poisse, neli paari tüdrukuid ja kaheksa segapaari.

Tallinnas registreeriti 390, Tartumaal 155, Harjumaal 144, Ida-Virumaal 101, Pärnumaal 60, Viljandimaal 31, Lääne-Virumaal 52, Põlvamaal 15, Raplamaal 18, Valgamaal 23, Jõgevamaal 19, Järvamaal 15, Saaremaal 30, Läänemaal 23, Võrumaal 15 ja Hiiumaal viie lapse sünd.

Juunis olid populaarsemad esinimed poistele Oskar, Henri, Robin, Romet, Robert, Aleksander,

Gregor, Artjom, Joonas, Martin ja Nikita. Tüdrukutele pandi enim nimeks Emily, Laura, Darja, Sofia, Annabel, Emilia, Kertu, Maria ja Mirtel.

Eelmisel kuul sõlmiti 694 abielu, neist 79 vaimulike ja 29 notarite poolt. Lahutati 173 abielu ja registreeriti 1061 surma. Regionaalministri käskkirjaga anti uus nimi 23 ja maavalitsuse otsusega 132 inimesele, neist eesnimi 17, perekonnanimi 129 ning ees- ja perekonnanimi üheksale inimesele. Nimevahetajate hulgas oli 100 naist ja 55 meest.

Eelmise aasta juunis anti uus nimi 137 isikule ning registreeriti 1186 sündi, 1119 surma, 705 abielu ja 213 abielulahutust.

VT

Lavalaudadele astuvad :
Voldemar Kuslap, Ervin Lillepea, RAM'i Veteranide Lõbusate Poiste Bänd, Tauri Anni, Anmatino & Artis, Ciizud, Elumees
erikülaline plaadimüügi esinumber :
Toivo Asmer

“Selle Suve Suveniir 2013”

25. juuli - Võru Kandle Aed
Sooduspiletid Piletilevist 8 EUR,
kontserdi päeval kohapeal 10 EUR
Algus kl. 20.00

Kuni 12 aastastele sissepääs tasuta

www.piletilevi.ee, www.records2000.ee, facebook.com/SelleSuveSuveniir

OST

Raudtoru (Ø50–80 mm). Tel 507 9849.

Ostan **tsingitud aiavõrku** (kõrgus 1,5 m). Tel 507 9849.

OÜ ESTEST PR ostab **metsa- ja põllumaad**. Tel 504 5215, 514 5215, info@est-land.ee.

Ostame **metsakinnistuid** (ka läbiraiutuid), **põllumaad** ja **raieõigust**. Metsakinnistute ost ka koos hoonetega, hüpoteegiga ja looduskaitsealadega. Parimad hinnad! Helista ja küsi pakkumist! Tel 5331 1935.

Ostan 5–6,3meetriseid betoonist **laepaneele**. Tel 503 1606.

MÜÜK

Kruus, liiv, muld, killustik. Kopatööd. Tel 5673 7956.

Kruus, liiv, muld, killustik, sõelutud muld, valge liiv. Roomik-ekskaatoritööd. Tel 5649 8252.

Kruus, liiv, muld. Tel 5341 6686.

Müüa **palliheina**. Tel 528 3356.

Müüa **freesasfalti** (23 €/tonn ehk 5 €/m³). Tel 502 1890.

Müüa soodsa hinnaga **talusealiha**. Info tel 505 9151 või 5354 3002.

Müüa **toidukartulit, teravilja ja söödajahu**. Tel 508 6373.

Dolmari mootorsaed ja trimmerid, Makita muruniidukid. OÜ Kusma. Tel 523 3450.

Poola eterniit, katuseaknad, vihmaveesüsteemid (odav), tsingitud **aiavõrk**. Tel 501 2626.

TEENUS

Rohumaade niitmine purustajaga. Tel 503 7570.

Rohumaade niitmine purustajaga. Tel 5647 2733.

Rohumaade niitmine purustajatega. Tel 5306 6249, 503 4482.

Heinapurustamine. Tel 5615 4771.

Heinapurustamine. Tel 520 3194.

Heinapurustamine. Tel 5649 6224.

Heinapurustamine. Hind 28 eurot hektar või tund. Tel 5604 2202.

Ehitan, remondin puitfassaade. Tel 5341 6686.

Vee- ja kanalisatsioonitrasside ehitus. Tel 5194 3875.

Veo- ja kaeveteenus ekskavaatoriga (2,8 t). Tel 504 2464.

Rakke-, salv-, sahtkaevude kaevamine, puhastamine, süvendamine ja remont. Tel 557 4792.

Ohtlike puude raie. Tel 5810 8597.

Ohtlike puude langetamine ja puuhoolitus. E-postiaadress info@treeservice.ee, tel 5664 1413.

Soodsad hinnad **Venemaa viisateenustele.** OÜ Vaatevinkel, tel 662 1978, www.vaatevinkel.ee.

Välikäimla rent. Fekaalivedu. E–R kella 9–17. Tel 525 6254, www.tommirent.ee.

Võlad — kohtuväline teenus. Mentalist. Tel 730 0818.

KAARDID ENNUSTAVAD 24 h. Tel 900 1727. (H 1,09 €/min) **www.ennustus.ee** (h 0,75 €/min).

Pandita VÄIKELAENUD (ka sularahas), **laenud maa ja metsa tagatisel. Võlgade kiirmenetlus.** Tel 555 188 99. OÜ Lõunalaenu, www.lounalaenu.ee

PUIT

Müüa küttepuid. Tel 514 3747.

Müüa lõhutud küttepuid (kogus alates 2 rm). Tel 510 2806.

Müüa kasepindu. Tel 508 4878.

Müüa küttepuid koos kohaletoomisega. Tel 5690 3973.

Lõhutud **küttepuid.** Tel 505 1057.

Müüa lõhutud küttepuid. Tel 508 6373.

Müüa küttepuid. Tel 5382 6129.

Müüa küttepuid. Tel 5364 8227.

Müüa küttepuid. Tel 5554 7967.

Müüa kvaliteetseid kuivi **küttepuid** (30, 40 cm). Tel 529 5806.

Müüa küttepuid ja puitbriketti. Tel 509 4222.

Kütteklotsid (hulgi soodushind), **brikett.** Tel 506 8501.

Müüa kuivad **pakitud kütteklotsid, kaminapuud, pakitud turbabrikett** ja **puidubrikett.** Vedu tasuta. Tel 523 8503.

OÜ Puidumaakler **ostab kasepalki.** Tel 508 4878.

Ostame metsa- ja põllumaad

ForestStock
www.foreststock.ee

Jüri 24, Võru, Tel 503 7570, info@foreststock.ee

Ikka mõtetes oleme su juures, tuulekohinas kuuleme su häält, koduaiast otsime su jälgi, sind õueväravas ootama jääme.

Kallist abikaasat, isa, vanaisa ja vanavanaisa

LEMBIT KULJUST

7.02.1925 – 21.07.2013

leinavad omaksed.

Ei enam kõndimas sind teel, su hää! mu kõrvus kõlab veel. Ei enam naeratust su suul, vaid vaikes leinas nutab tuul.

Teatan kalli

ELMUT VARIKU

14.04.1945 – 18.07.2013

surmast.

Sügavas leinas Silvi

Hüvastijätt 26. juulil kell 15

Tartu Peetri kirikus.

Taevaserval on tilluke maja, lävel aotähe sätendav raas, üle õue on tallatud rada, kastepisarad kahel pool maas.

Kallist ja abivalmis naabrit, unustamatut sõpra

ERVIN HURTA

mälestavad Külli ja Sulev laste peredega.

Siiras kaastunne Luulele abikaasa, lastele isa ja kõigile omastele lähedase kaotuse puhul.

Üks mälestus sinust me jaoks – see iial ei saa muutuda tuhaks, ei kunagi südamest kao.

Mälestame head ja aktiivset erakonnakaaslast

ERVIN HURTA

Tunneme kaasa kõigi omaste leinale.

Võrumaa piirkonna Keskerakonna Sõmerpalu osakond

Mis tulema peab – see tuleb. Kellel saab otsa aeg – see läheb. Minnes võtab ta lambist tule ja süütab taevasse tähe.

Mälestame kallist

ERVIN HURTA

Sügav kaastunne omastele.

Evar, Mai, Maire, Heiki, Margit, Kalev

Mälestame

LEMBIT KULJUST

Südamlik kaastunne Ainole abikaasa ning Maretile ja tema perele isa, vanaisa ja vanavanaisa kaotuse puhul.

Kaja, Enno, Maia, Mati, Marge, Kerli

Elu ei peatu, ei oota, ei küsi teed, ta käib oma rada.

Mälestame

LEMBIT KULJUST

Sügav kaastunne omastele.

Helju ja Stepan

Kõikjal jälgi su töödest ja tegudest, mida loonud sa aastate reas. Elad edasi meeltes ja mõtetes, oled alati koduste seas.

Kaastunne Ainole, Maretile, Väinole ja Merikesele kalli

LEMBIT KULJUSE

kaotuse puhul.

Aare, Kairi, Kaidar ja Riina peredega

Mälestame kauaaegset sõbralikku korteriühistu liiget

KALJU LENUKIT

Sügav kaastunnet omastele.

KÜ Vilja 18a

Langetame leinas pea lahkunud

KALJU LENUKI

mälestuseks.

Sügav kaastunne Merlele perega onu ja Vallile venna surma puhul.

Maarja ja Heino

Lahkus kullast kallim sõbrake

KALJU LENUK

Lohutamatus leinas Maimu

Üks eluvärav igaveseks sulgus ... Ees rahu, vaikus, uni pikk.

Mälestame ootamatult lahkunud sugulast

KALJU LENUKIT

Südamlik kaastunne Vallile ja Merlele perega.

Siina, Velve ja Valju

Avaldame kaastunnet Meelis Müürsepale ema

ELLEN MÜÜRSEPA

kaotuse puhul.

AS Antsla Inno

Mälestame

ELLEN MÜÜRSEPPA

Südamlik kaastunne omastele.

Kaastöötajad endise Antsla haigla päevilt

Täname kõiki häid inimesi, kes

RAUL AUSMAA

mälestust kalliks pidasid ja meile mures kaasa tundsid.

Leinajad

Võru Linnateatri muusikaline suvekomöödia

Tamula,

maja Katariina alleel

www.vorukannel.ee
www.vorulinnteater.com

stsenarist Heiki Kelp lavastaja Tarmo Tagamets kunstnik Killu Mägi muusikaline juht Jaan Randvere
mängivad: Väino Puura - Ilmar Kudu - Maive Käos - Gertrud Kinna - Silvi Jansons - Kaspar Kaasla - Siim Sareal
muusikud: Kait Tamra - Märt Metsla - Alo Loid - Henno Kelp - Andres Neissar - Jaan Randvere

endise "Tamula" sööklä õuel 29, 30, 31. juuli, 01, 04, 05, 06, 07. august kell 20
(Katariina allee 6, Võru) Piletid 8 ja 11 müügil Võru Kandle kassas ja Piletilevis

KAGU-SELL OÜ

Võru, Lille 22 Kauplus tel 782 0268, 551 9687,
autoremont tel 782 0158, 554 2964,
tehnoõlevaatus 782 0520, www.kagusell.ee

Eriti lai valik suverehve

sõiduautodele, pakiautodele ja maasturitele.

SOODUSHINNAD! MÜÜK JA PAIGALDUS. JÄRELMAKSUVÕIMALUS.
Hinnapäringud varuosadele ja teenustele meie kodulehelt
Vajatakse autoremondilukkseppa.

SIIN VÕIKS OLLA SINU REKLAAM

Info telefonil 782 4616 või e-posti aadressil reklaam@vorumaateataja.ee.

Võrumaa Teataja SAADAB KOOLI

Telli toimetusest vähemalt pooleks aastaks maakonna elu asjatundja nr. 1 ja osale loosimisel, mille auhinnad üllatavad Sinu kooliminevat last või lapselast.

Chillin (kiirtoit)
10 kinkekaarti 5 €
Avatud: E, T, N 10-23; K 10-04
R, L 10-05; P 10.30-20
Praed, hamburgerid, grillburgerid, wrapid, salatid, snäkid, külmad ja kuumad joogid.
Võru, Tartu tn. 29; Rāpina, Kooli 19
Tel 5860 0660; Facebook: Chillin Kiirtoit ja Pizza; Koduleht www.chillin.ee

MAGAZIIN Võru, Rāpina mnt. 15
Kaks 30 € kinkekaarti Avatud: E-R 18-19, L 9-16, P 10-15

Arvesse lähevad ka paber- või digilehe tellimuste pikendamised ja uued otsekorraldused.

OÜ **CONDOR**
Arvutisalong Võru, Lembitu 2
• Acer One sülearvuti
• Arvutihooldus - 3 tk (hooldused varuosade ja tarkvara hinnata)

Tund mootorratta-sõitu Adrenalin Arenal
Sõmerpalu, Kooli tn

27. juuli Ridali lennuväli. Põlvamaa

LENNUVÄLJAL NÄEME, RAISK!

Folk-metal ansambli

Metsatõll

lennuväljakontsert

Olete oodatud võimsale muusikasündmusele!

Väravad 20.00
21.30 Purilennuki vigurlend
22.00 Metsatõll

Rokkvõtmes plaadimuusikaga rikub õhtu- ja öörahu **Onu Bella!**

Täpsem info kodulehel: lendama.laheda.ee
Lisainfo: 52 848 59, andres@laheda.ee
www.metsatoll.ee

Piletid eelmüügis
PILETILEVI
Kultuur on laheda!

LAHEDAIT LENDAMA 2013

27.07. 2013 kell 12-18 Ridali lennuväljal Põlvamaal

Lennuprogrammis langevarjuhüpped, vigurlennud ja mudellennukite demonstratsioon

Kultuuriprogrammis Kagu Kabujalakõsõ, Heino Tartes & Sõbrad, Laheda(d) Mutid, vokaalansambel Vivace ja Serviti tantsutüdrukud

Spordiprogrammis mängud ja võistlused nii suurtele kui väikestele lastele batuudid

Tasulised huvilennud kell 10.00-18.00

Pääs lennuväljale alates kell 10.00

Täpsem info ja ajakava kodulehel: lendama.laheda.ee

Piletid müügil Piletilevis: kuni 26. juulini pilet 6 €, õpilastele kuni 17. eluaastat ja pensionäridele 5 €

Kõigi Piletilevist pileti ostjate vahel loositakse välja huvilend ja purilend!

Pileti hind kohapeal 8 €, õpilastele kuni 17. eluaastat ja pensionäridele 6 €

Kuni 7. eluaastani tasuta!

Toetajad:

REGIONAALARENGU TOETUSEKS

Lisainfo: 52 848 59, andres@laheda.ee